

lagt. Bestemmelsen indeholder tre selvstændige regler.

Efter den første regel har en voldgiftsaftale eller en verserende voldgiftssag som udgangspunkt den virkning, at et sagsanlæg ved domstolene om tvisten afvises, såfremt sagsøgte nedlægger påstand herom.

Efter den anden regel skal retten fremme retssagen, hvis voldgiftsaftalen er ugyldig – dog med forbehold af, at voldgiftsretten afgør spørgsmål om sin kompetence, herunder indsigelser mod voldgiftsaftalens eksistens eller gyldighed – eller voldgiftssagen af andre grunde ikke kan gennemføres. Ifølge bemærkningerne til arbejdsgruppens lovudkast indebærer forbeholdet om, at voldgiftsretten afgør spørgsmål om sin kompetence, at en domstol i de tilfælde, hvor en voldgiftsret er etableret inden sagsanlægget for domstolene, skal afvente voldgiftsrettens afgørelse af kompetencespørgsmålet.

Efter den tredje regel kan voldgiftsretten indlede eller fortsætte voldgiftssagen og afgøre denne, selv om tvisten også verserer for domstolene. Arbejdsgruppen anfører, at dette princip bidrager til voldgiftens effektivitet og er almindeligt anerkendt.

Arbejdsgruppen foreslår endelig en bestemmelse om, at en domstol på en parts anmodning kan iværksætte foreløbige retsmidler, selv om tvisten efter parternes aftale skal afgøres ved voldgift eller verserer for en voldgiftsret. Arbejdsgruppen anfører, at en lovbestemmelse om parternes mulighed for at anmode domstolene om at iværksætte foreløbige retsmidler uanset en voldgiftsaftale eller en verserende voldgiftssag hidtil har været savnet i dansk ret. I almindelighed antages det, at parterne har mulighed herfor, men arbejdsgruppen finder, at en lovregel herom vil klargøre retsstillingen.

5.3.2. Retsplejerådet finder i sin udtalelse, at reglen om, at domstolene som udgangspunkt ikke har nogen kompetence i tvister, der skal afgøres ved voldgift, bør finde anvendelse på al voldgift, dvs. også på voldgift, der finder sted i udlandet, eller hvor sædet endnu ikke er fastlagt.

Retsplejerådet bemærker, at arbejdsgruppens lovudkast indeholder to bestemmelser om forholdet mellem voldgift og retssag ved domstolene. Rådet finder, at bestemmelserne bør sammenskrives i én bestemmelse. Rådet bemærker, at i både UNCITRAL's modellov og den norske voldgiftslov er regler svarende til de to bestemmelser i arbejdsgruppens lovudkast samlet i én bestemmelse.

Advokatrådets arbejdsgruppe har over for Retsplejerådet anført, at arbejdsgruppen kan tilslutte sig Retsplejerådets bemærkninger.

Retsplejerådet er i sin udtalelse enig i, at de almindelige regler om domstolenes iværksættelse af foreløbige retsmidler også skal finde anvendelse, når den materielle tvist mellem parterne skal afgøres ved voldgift. Retsplejerådet er endvidere enig i, at det vil være hensigtsmæssigt med en udtrykkelig lovregel herom.

Retsplejerådet bemærker endvidere, at det kan overvejes at give mulighed for at indgå en forudgående aftale om, at sagen om stadfæstelse af et foreløbigt retsmiddel (justifikations sagen) gennemføres for voldgiftsretten og ikke for domstolene, når det foreløbige retsmiddel er besluttet af domstolene i forbindelse med en tvist, som skal afgøres ved voldgift.

Retsplejerådet bemærker desuden, at det bør afklares, om parterne kan indgå forhånds aftale om, at foreløbige retsmidler skal kunne iværksættes uden sikkerhedsstillelse.

Retsplejerådet bemærker endelig, at forholdet mellem voldgift og umiddelbare fagedforretninger næppe kan anses for ganske afklaret.

Der henvises til pkt. 3.2 og 3.7 i Retsplejerådets udtalelse.

5.3.3. Justitsministeriet er enig i, at det bør lovfæstes, at domstolene som hovedregel ikke har nogen kompetence i tvister, der afgøres ved voldgift. Justitsministeriet er endvidere enig i, at denne lovregel bør gælde for al voldgift, dvs. også for voldgift, der finder sted i udlandet, eller hvor sædet endnu ikke er fastlagt. Det foreslås således som et generelt princip, at en kompetence for domstolene i tvister, der skal afgøres ved voldgift, skal have udtrykkelig lovhjemmel.

Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig, at en retssag om en tvist, der skal afgøres ved voldgift, efter påstand skal afvises, medmindre voldgiftsaftalen er ugyldig eller voldgiftssagen af andre grunde ikke kan gennemføres, og at spørgsmålet om voldgiftsaftalens ugyldighed og voldgiftsrettens kompetence i øvrigt i de tilfælde, hvor retssagen er anlagt efter, at der er indledt voldgiftssag, i første omgang skal afgøres af voldgiftsretten. Justitsministeriet er i den forbindelse enig med Retsplejerådet i, at disse regler bør samles i én bestemmelse.

Justitsministeriet kan også tiltræde, at en part i en voldgiftsaftale uanset voldgiftsaftalen bør kunne få iværksat foreløbige retsmidler ved domstolene efter retsplejelovens almindelige regler herom. Det drejer sig om retsplejelovens kapitel 56 om arrest, kapitel 57 om forbud og kapitel 57 a om bevissikring ved kræn-